

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

**Pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional de personalizare
a actelor de studii și a Regulamentului resursei informaționale formate de
Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii**

În temeiul art. 22 lit. c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii.
2. Se aprobă:
 - 2.1. Conceptul Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii, conform anexei nr. 1;
 - 2.2. Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii, conform anexei nr. 2.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației și Cercetării.
4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

CONCEPTUL

Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii

Capitolul I

INTRODUCERE

1. Implementarea cu succes a reformelor în domeniul educației și confirmarea finalizării unui nivel sau ciclu de învățământ presupun elaborarea și aplicarea unor noi mijloace automatizate de asigurare informațională a procesului de personalizare a actelor de studii de către instituțiile de învățământ gimnazial, liceal, profesional tehnic, superior și de formare continuă. Noile mijloace automatizate de asigurare informațională trebuie să corespundă atât structurii actuale a sistemului de învățământ din Republica Moldova, cât și realizărilor de ultimă oră în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.

2. Factorii principali care determină oportunitatea elaborării unui sistem informațional automatizat modern pentru personalizarea actelor de studii sunt:

2.1. necesitatea înregistrării, la nivel național, a finalizării cu succes a nivelului sau ciclului de învățământ de către elevi, studenți și cursanți, în scopul prevenirii tentativelor de falsificare a actelor de studii;

2.2. necesitatea unificării modelelor actelor de studii și a cerințelor față de completarea acestora de către instituțiile de învățământ;

2.3. asigurarea posibilității ca actul de studii să existe atât pe suport de hârtie, cât și în format electronic, ambele forme având aceeași putere juridică;

2.4. asigurarea posibilității de verificare a veridicității actului de studii în regim online;

2.5. necesitatea dispunerii, la nivel național, de informații referitoare la componența și calificarea absolvenților din sistemul de învățământ, în scopul colectării datelor statistice.

Capitolul II

DISPOZIȚII GENERALE

3. Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii (în continuare – *SIPAS*) reprezintă totalitatea de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării informațiilor privind evidența actelor de studii personalizate centralizat.

4. SI PAS este parte componentă a resurselor informaționale de stat ale Republicii Moldova pe segmentul „Evidența automatizată a resurselor asistenței sociale, asistenței medicale, educației, științei și culturii”.

5. În sensul prezentului Concept se utilizează următoarele noțiuni:

5.1. *absolvent* – persoană care a finalizat un ciclu, un nivel sau o formă de învățământ, fapt confirmat printr-un act de studii;

5.2. *act de studii* – document de finalizare a studiilor, recunoscut de către stat numai în cazul în care este eliberat de către o instituție de învățământ, în conformitate cu prevederile legale;

5.3. *personalizare automatizată* – generare automatizată a unui act de studii, care conține datele personale ale absolventului și rezultatele studiilor finalizate de către acesta;

5.4. *deschidere a datelor* – publicare a datelor oficiale ce conțin informații cu caracter statistic, structurate într-o listă sau într-o formă nonnarrativă, reprezentate în formate digitale depersonalizate ce pot fi procesate în mod automat;

5.5. *extensibilitate* – capacitate a sistemului de a realiza funcționalități noi în condițiile în care sunt adăugate anumite resurse de calcul, fără a fi necesară schimbarea întregii infrastructuri informaționale.

6. SI PAS este destinat gestionării datelor cu privire la actele de studii personalizate centralizat și furnizării informațiilor actuale cu privire la nivelul de studii finalizat al cetățenilor Republicii Moldova tuturor celor interesați (autorități și instituții ale statului, instituții de învățământ, societate civilă, cetățeni etc.).

7. Scopul SI PAS constă în asigurarea cetățenilor cu acte de studii veridice, care confirmă finalizarea studiilor și obținerea anumitor competențe, specialități sau calificări, constituind totodată unica sursă de date veridice de acest tip.

8. Obiectivele SI PAS sunt:

8.1. modernizarea managementului datelor cu privire la actele de studii prin consolidarea capacităților Ministerului Educației și Cercetării, ale administrațiilor publice locale și ale instituțiilor de învățământ de colectare, stocare, prelucrare, transmitere și deschidere a datelor de acest tip;

8.2. sporirea validității și accesibilității datelor cu privire la actele de studii și asigurarea plenitudinii acestora, în limitele legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal;

8.3. asigurarea transparenței procesului de personalizare a actelor de studii prin digitalizarea proceselor din sistem și deschiderea datelor statistice pentru toate părțile interesate – autorități publice, instituții de învățământ, mediul de afaceri și societatea civilă.

9. Sarcinile de bază ale SI PAS sunt:

- 9.1. furnizarea către autoritățile administrației publice competente a informațiilor veridice și operative privind nivelul de instruire al cetățenilor;
- 9.2. asigurarea evidenței actelor de studii personalizate centralizat, în scopul prevenirii falsificării acestora;
- 9.3. exercitarea controlului asupra măsurilor aplicate pentru menținerea formatului și a conținutului actelor de studii în starea actuală conform legislației;
- 9.4. asigurarea proceselor de personalizare a actelor de studii prin utilizarea sistemului în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal;
- 9.5. asigurarea procesului de personalizare a actelor de studii atât pe suport de hârtie, cât și în format electronic;
- 9.6. asigurarea verificării în regim online a actelor de studii personalizate în SI PAS;
- 9.7. asigurarea conectării SI PAS la platforma de interoperabilitate (MConnect) pentru schimb de date între sistemele informaționale la nivel național;
- 9.8. asigurarea accesului autorizat la vizualizarea informațiilor stocate (cu diferite niveluri de acces) și generarea, salvarea și editarea rapoartelor predefinite și specifice.

10. Principiile de bază ale SI PAS sunt:

- 10.1. *principiul legalității*, conform căruia funcționalitățile oferite utilizatorilor și operațiile efectuate de către aceștia trebuie să fie legale, în conformitate cu drepturile omului și legislația națională;
- 10.2. *principiul transparenței*, care presupune implementarea procedurilor de asigurare a accesului solicitanților la informațiile cu caracter public furnizate de SI PAS;
- 10.3. *principiul autenticității datelor*, care presupune că informațiile păstrate pe dispozitive de stocare sau pe suport de hârtie reflectă realitatea obiectelor din SI PAS;
- 10.4. *principiul identificării*, potrivit căruia pachetelor informaționale li se atribuie un cod de clasificare la nivel de sistem, prin care este asigurată identificarea univocă a acestora și raportarea la acestea;
- 10.5. *principiul temeiniciei datelor*, care prevede că introducerea datelor în SI PAS se efectuează exclusiv în baza înscrierilor din documentele acceptate ca surse de informații;
- 10.6. *principiul auditului sistemului*, care presupune înregistrarea informațiilor despre schimbările ce au loc, pentru a face posibilă reconstituirea istoriei unui obiect sau a stării lui la o etapă anterioară;
- 10.7. *principiul accesibilității și interoperabilității*, conform căruia SI PAS, chiar dacă oferă funcționalități multiple, este construit ca un element integral și este folosit de utilizatori prin intermediul unei interfețe unice. Schimbul de

informații cu alte sisteme automatizate se realizează conform legislației cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

10.8. *principiul confidențialității informației*, care prevede răspunderea personală, în conformitate cu legislația, a utilizatorilor responsabili de introducerea, prelucrarea și accesarea informațiilor din sistem pentru utilizarea neautorizată a informației;

10.9. *principiul compatibilității*, conform căruia SI PAS trebuie să fie compatibil atât cu sistemele existente în țară, cât și cu cele de peste hotarele ei;

10.10. *principiul stabilității*, care constă în capacitatea sistemului de a funcționa eficient în condițiile modificării cadrului legislativ;

10.11. *principiul orientării spre utilizator*, potrivit căruia structura, conținutul, mijloacele de acces și navigarea sunt concentrate pe utilizatori;

10.12. *principiul utilizării standardelor deschise*, care se aplică pentru a asigura atât interoperabilitatea cu sistemele existente, cât și păstrarea informațiilor;

10.13. *principiul securității informației*, care presupune garantarea nivelului prestabilit de integritate, de exclusivitate, de accesibilitate și de eficiență a protecției datelor împotriva pierderii, a denaturării, a distrugerii și a utilizării neautorizate. Securitatea sistemului presupune rezistența la atacuri și protecția caracterului secret și al integrității. De asemenea, aceasta asigură disponibilitatea pentru lucru atât a SI PAS, cât și a datelor acestuia.;

10.14. *principiul divizării arhitecturii pe niveluri*, care permite efectuarea proiectării și a dezvoltării independente a contururilor funcționale ale SI PAS conform standardelor de interfață dintre niveluri;

10.15. *principiul modularității*, care asigură posibilitatea dezvoltării sistemului fără modificarea componentelor create anterior;

10.16. *principiul adaptabilității și flexibilității sistemului*, care asigură posibilitatea de a modifica configurația SI PAS fără eforturi suplimentare de programare pentru soluționarea problemelor noi și pentru funcționarea în condiții și regimuri în schimbare;

10.17. *principiul extensibilității*, conform căruia este garantată posibilitatea extinderii și a completării SI PAS cu noi funcții sau îmbunătățirea celor existente;

10.18. *principiul scalabilității*, conform căruia, odată cu creșterea volumului de date și a solicitării sistemului informatic, performanțele SI PAS nu se vor diminua;

10.19. *principiul dezvoltării progresive*, potrivit căruia elaborarea sistemului și modernizarea permanentă a componentelor sale se efectuează în conformitate cu avansarea tehnologiei informației și comunicațiilor;

10.20. *principiul consecutivității*, care presupune elaborarea și implementarea etapizată a SI PAS;

10.21. *principiul eficienței funcționării*, care presupune optimizarea raportului dintre calitate și cost;

10.22. *principiul independenței de platforma software*, conform căruia SI PAS poate fi construit pe baza modulelor elaborate la comandă sau a produselor

software existente. Conceptul nu limitează în niciun fel metodele de dezvoltare a sistemului atât timp cât sunt satisfăcute nevoile indicate și se oferă cea mai mare valoare pentru preț oferit;

10.23. *principiul primei persoane/centrului unic*, ce presupune existența unei entități de conducere efective de rang superior, care are competențe și abilități suficiente pentru luarea deciziilor și coordonarea lucrărilor de creare și exploatare a SI PAS;

10.24. *principiul controlului asupra dezvoltării și utilizării SI PAS*, care se exercită prin intermediul unui set de măsuri tehnico-organizaționale și aplicații de program menite să asigure calitatea înaltă a resurselor informaționale de stat, gradul maxim de siguranță a păstrării și a gestionării lor, inclusiv corectitudinea utilizării acestora conform standardelor prevăzute de legislație.

Capitolul III

SPAȚIUL JURIDICO-NORMATIV AL FUNCȚIONĂRII SI PAS

11. Crearea și funcționarea SI PAS este reglementată de următoarele acte normative:

- 11.1. Constituția Republicii Moldova;
- 11.2. Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014;
- 11.3. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;
- 11.4. Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;
- 11.5. Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;
- 11.6. Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;
- 11.7. Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere;
- 11.8. Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public;
- 11.9. Hotărârea Guvernului nr. 902/2001 cu privire la durata studiilor, titlurile și calificările în învățământul superior și în învățământul mediu de specialitate din Republica Moldova;
- 11.10. Hotărârea Guvernului nr. 656/2012 cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate;
- 11.11. Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);
- 11.12. Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);
- 11.13. Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);
- 11.14. Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);
- 11.15. Hotărârea Guvernului nr. 717/2014 privind platforma de dezvoltare a serviciilor electronice (PDSE);

11.16. Hotărârea Guvernului nr. 425/2015 cu privire la Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor;

11.17. Hotărârea Guvernului nr. 853/2015 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar;

11.18. Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică;

11.19. Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;

11.20. Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);

11.21. Hotărârea Guvernului nr. 413/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea Portalului guvernamental al cetățeanului;

11.22. Hotărârea Guvernului nr. 330/2023 cu privire la aprobarea Cadrului Național al Calificărilor;

11.23. Hotărârea Guvernului nr. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030;

11.24. Hotărârea Guvernului nr. 412/2024 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior;

11.25. Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656 - 002:2006.

Capitolul IV SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL SI PAS

Secțiunea 1 Contururile funcționale ale SI PAS

12. Funcțiile SI PAS sunt:

12.1. formarea bazei de date a SI PAS în domeniul educației;

12.2. identificarea și înregistrarea centralizată a actelor de studii personalizate;

12.3. identificarea și ținerea evidenței duplicatelor actelor de studii pierdute sau deteriorate;

12.4. actualizarea datelor referitoare la actele de studii aflate în evidență prin completarea și modificarea atributelor obiectelor informaționale;

12.5. radierea din evidență a actelor de studii înregistrate prin modificarea statutului obiectelor informaționale corespunzătoare;

12.6. asigurarea accesului la datele din SI PAS pentru toate autoritățile și instituțiile implicate în procesele de înregistrare, modificare și radiere a actelor de studii, în conformitate cu legislația cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

12.7. asigurarea fluxurilor de date și a mecanismelor de control asupra lor;

12.8. furnizarea informațiilor relevante autorităților competente ale administrației publice și publicului;

12.9. generarea rapoartelor statistice și analitice pentru prezentarea către autoritățile administrației publice centrale și locale, persoanele fizice și juridice, în conformitate cu legislația;

12.10. asigurarea accesului autentificat și autorizat al utilizatorilor;

12.11. asigurarea administrării și configurării parametrilor sistemului în conformitate cu evoluția domeniului educației.

13. SI PAS are următoarele contururi funcționale de bază:

13.1. „Evidența actelor de studii ale absolvenților din învățământul secundar, ciclul I: gimnazial, ciclul II: liceal”, cu următoarele funcții:

13.1.1. evidența datelor personale ale titularului;

13.1.2. evidența instituției de învățământ absolvite și a centrului de examinare;

13.1.3. evidența rezultatelor examenelor și a situației școlare a titularului;

13.1.4. evidența anului absolvirii;

13.1.5. evidența numărului de înregistrare al actului de studii;

13.2. „Evidența actelor de studii ale absolvenților din învățământul profesional tehnic secundar, postsecundar și postsecundar nonterțiar”, cu următoarele funcții:

13.2.1. evidența datelor personale ale titularului;

13.2.2. evidența instituției de învățământ absolvite;

13.2.3. evidența rezultatelor examenelor de calificare ale titularului;

13.2.4. evidența calificării și a specialității obținute;

13.2.5. evidența anului și a datei absolvirii;

13.2.6. evidența numărului de înregistrare al actului de studii;

13.3. „Evidența actelor de studii ale absolvenților din învățământul superior, ciclul I: învățământ superior de licență, ciclul II: învățământ superior de master”, cu următoarele funcții:

13.3.1. evidența datelor personale ale titularului;

13.3.2. evidența instituției de învățământ absolvite;

13.3.3. evidența profilului academic care conține, în funcție de anul admiterii/absolvirii:

- titlul;
- profilul;
- domeniul general de studii;
- domeniul de formare profesională;

- specialitatea/programul de studii;
- specializarea;
- calificarea;
- nivelul calificării;
- nota examenului/calificativul obținut;
- titlul tezei susținute;
- 13.3.4. evidența anului admiterii și absolvirii;
- 13.3.5. evidența numărului de înregistrare al actului de studii;
- 13.4. „Evidența actelor de studii ale absolvenților din învățământul superior, ciclul III: învățământ superior de doctorat”, cu următoarele funcții:
 - 13.4.1. evidența datelor personale ale titularului;
 - 13.4.2. evidența instituției de învățământ absolvite;
 - 13.4.3. evidența profilului academic, care conține (după caz):
 - calificarea;
 - specialitatea obținută;
 - nota examenului de absolvire;
 - 13.4.4. evidența anului admiterii și absolvirii;
 - 13.4.5. evidența numărului de înregistrare al actului de studii;
- 13.5. „Evidența actelor de studii ale absolvenților din învățământul de formare continuă”, cu următoarele funcții:
 - 13.5.1. evidența datelor personale ale titularului;
 - 13.5.2. evidența instituției de învățământ absolvite;
 - 13.5.3. evidența profilului academic, care conține (după caz):
 - denumirea cursului/modulului de studii și a programei de perfecționare/specializare/recalificare/microrecalificare;
 - calificarea/specialitatea obținută;
 - nota examenului de absolvire;
 - 13.5.4. evidența datei de începere și de încheiere a unui curs de studiu;
 - 13.5.5. evidența numărului de înregistrare al certificatului de perfecționare/specializare/recalificare/microcalificare și a datei întocmirii certificatului;
- 13.6. „Actualizarea clasifcatoarelor”, cu următoarele funcții:
 - 13.6.1. evidența clasifcatoarelor instituțiilor de învățământ;
 - 13.6.2. evidența clasifcatoarelor disciplinelor;
 - 13.6.3. evidența clasifcatoarelor titlurilor, profilurilor, domeniilor generale de studii, specialităților, specializărilor conform legislației aplicabile;
- 13.7. „Extragerea rapoartelor”, cu următoarele funcții:
 - 13.7.1. extragerea rapoartelor în baza informației introduse de către instituția de învățământ pentru confirmarea veridicității datelor;
 - 13.7.2. extragerea rapoartelor în baza informației introduse de către instituția de învățământ pentru generarea actelor de studii personalizate.

Secțiunea a 2-a

Interconectarea și interoperabilitatea SI PAS

14. În scopul formării corecte a resursei informaționale și al asigurării corectitudinii datelor în SI PAS, acesta va interacționa, în conformitate cu legislația cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, cu următoarele resurse informaționale:

14.1. Registrul de stat al populației (RSP) – pentru acordarea accesului la datele persoanelor fizice înregistrate în RSP, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 333/2002;

14.2. Registrul de stat al unităților de drept (RSUD) – pentru acordarea accesului la datele unităților de drept înregistrate în RSUD, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 955/2022;

14.3. alte sisteme și resurse informaționale relevante obiectivelor, sarcinilor și funcțiilor SI PAS.

15. SI PAS va fi integrat și va utiliza următoarele sisteme informaționale partajate:

15.1. serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul SI PAS și al registrelor formate de acesta în conformitate cu cadrul normativ care reglementează sistemul informațional partajat respectiv;

15.2. serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) – în vederea asigurării semnării electronice a documentelor în cadrul SI PAS;

15.3. platforma de interoperabilitate (MConnect) – pentru schimbul de date între SI PAS și alte sistemele informaționale precum Sistemul informațional „Registrul de stat al populației” (RSP), Sistemul informațional de management în educație (SIME), Sistemul informațional de management în învățământul superior (SIMÎS) etc.;

15.4. serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor) produse în SI PAS și în registrele formate de acesta;

15.5. Portalul guvernamental al cetățeanului – pentru accesarea de către persoanele fizice a informațiilor documentate despre sine din cadrul SI PAS și descărcarea documentelor electronice.

Capitolul V

SPAȚIUL ORGANIZAȚIONAL AL SI PAS

16. Subiecții raporturilor juridice în formarea și exploatarea SI PAS sunt:

16.1. proprietarul;

16.2. posesorul;

16.3. deținătorul;

- 16.4. administratorul tehnic;
- 16.5. registratorul;
- 16.6. furnizorul de date;
- 16.7. destinatarul datelor;
- 16.8. utilizatorii.

17. Părțile implicate în implementarea și utilizarea SI PAS sunt:

- 17.1. proprietarul SI PAS este statul, care determină posesorul, deținătorul, administratorul tehnic și utilizatorii SI PAS;
- 17.2. posesorul SI PAS este Ministerul Educației și Cercetării;
- 17.3. deținătorul SI PAS este Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație din subordinea Ministerului Educației și Cercetării;
- 17.4. registratorii SI PAS sunt:
 - 17.4.1. instituțiile de învățământ care înregistrează, actualizează, radiază datele despre absolvenți și conținutul actelor de studii;
 - 17.4.2. organele locale de specialitate în domeniul învățământului care înregistrează, actualizează datele privind instituțiile de învățământ, statutul acestora;
 - 17.4.3. deținătorul SI PAS, care verifică, actualizează, radiază datele despre conținutul actelor de studii.

18. Administratorul tehnic al SI PAS este Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în domeniul administrării tehnice și menținerii sistemului.

19. Utilizatorii SI PAS sunt:

- 19.1. administratorul național, care are acces la toate informațiile din sistem și este desemnat de către deținătorul SI PAS;
- 19.2. administratorul raional/municipal, care are acces exclusiv la datele referitoare la unitatea administrativ-teritorială de care este responsabil și asigură atribuțiile furnizorilor de date și ale destinatarilor de date la nivel raional/municipal;
- 19.3. administratorul instituției, care are acces doar la actele de studii emise de instituția de învățământ în care activează și asigură atribuțiile furnizorilor de date și ale destinatarilor de date la nivel instituțional.

20. Posesorul asigură condițiile juridice, organizatorice și financiare pentru crearea, funcționarea și dezvoltarea SI PAS.

21. Furnizorii de date ai SI PAS sunt:

- 21.1. Ministerul Educației și Cercetării – furnizează curricula, nomenclatorul disciplinelor, nomenclatorul specialităților etc.;

21.2. Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare din subordinea Ministerului Educației și Cercetării – furnizează informații despre rezultatele examenelor naționale etc.;

21.3. Agenția Servicii Publice – furnizează date cu privire la persoanele fizice și unitățile de drept înregistrate din registrele deținute de aceasta.

Capitolul VI

DOCUMENTELE DE BAZĂ ALE SI PAS

22. În cadrul SI PAS se utilizează documente de intrare, documente de ieșire și documente tehnologice ale sistemului.

23. Documentele de intrare ale SI PAS includ:

23.1. dosarele personale ale copiilor, elevilor, studenților și cursanților, întocmite de instituțiile de învățământ (dosarele personale ale studenților din instituțiile din domeniile militare, securității și ordinii publice trebuie să aibă accesibilitate limitată și să fie întocmite și ținute în evidență în baza unei instrucțiuni ministeriale interne);

23.2. registrele de grupă/clasă etc.;

23.3. registrele de evidență a actelor de studii eliberate;

23.4. actele de studii completate manual sau personalizate de către Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație;

23.5. ordinele conducătorilor/directorilor instituțiilor de învățământ, ale conducătorilor organelor locale de specialitate în domeniul învățământului și ale ministrului educației și cercetării privind acordarea, modificarea sau retragerea drepturilor de utilizator, conform competenței;

23.6. ordinele ministrului educației și cercetării privind acreditarea instituțiilor de învățământ, aprobarea sau acreditarea programelor de studii.

24. Documentele de ieșire ale SI PAS includ:

24.1. actele de studii personalizate centralizat;

24.2. rapoartele statistice;

24.3. răspunsurile la interpelări, întocmite pe baza informațiilor din baza de date a sistemului.

25. Documentele tehnologice ale SI PAS sunt:

25.1. confirmările primite din partea sistemelor informatice ale autorităților publice sau a angajaților acestora privind veridicitatea documentelor prezentate;

25.2. imaginile scanate ale actelor de studii;

25.3. lista utilizatorilor și a drepturilor acestora;

25.4. versiunile documentelor și istoricul modificărilor;

25.5. documentele tehnologice privind parametrii de sistem.

Capitolul VII

SPAȚIUL INFORMAȚIONAL AL SI PAS

Secțiunea 1

Obiectele informaționale gestionate

26. Principalele obiecte informaționale ale SI PAS sunt:

26.1. instituție de învățământ – obiect informațional generic care reprezintă persoanele juridice înregistrate prin numărul de identificare de stat al unității de drept (IDNO), împrumutat din Registrul de stat al unităților de drept. Instituțiile de învățământ fără statut de personalitate juridică sunt înregistrate prin instituția de bază, raion, localitate, denumire. Caracteristicile obiectului informațional „instituție de învățământ” sunt următoarele:

26.1.1. numărul de identificare de stat al instituției de învățământ (IDNO);

26.1.2. denumirea;

26.2. absolvent – obiect informațional identificat prin numărul de identificare al persoanei fizice (IDNP/alte acte de identificare) împrumutat din Registrul de stat al populației. Caracteristicile obiectului informațional „absolvent” sunt următoarele:

26.2.1. numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP);

26.2.2. codul certificatului de naștere, codul actului de identitate, în lipsa IDNP, după caz;

26.2.3. numele, prenumele absolventului;

26.2.4. data nașterii;

26.2.5. sexul;

26.2.6. cetățenia;

26.3. act de studii – obiect informațional identificat prin numărul de înregistrare, seria și numărul blanchetei. Caracteristicile obiectului informațional „act de studii” sunt următoarele:

26.3.1. tipul actului de studii – diplomă, certificat, atestat etc.;

26.3.2. numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP);

26.3.3. codul certificatului de naștere, codul actului de identitate, în lipsa IDNP, după caz;

26.3.4. numele, prenumele titularului;

26.3.5. data/anul absolvirii;

26.3.6. anul admiterii în această instituție, după caz;

26.3.7. denumirea instituției de învățământ absolvite;

26.3.8. denumirea centrului de examinare, după caz;

26.3.9. profilul academic, după caz:

– titlul;

– profilul;

– domeniul general de studii;

– domeniul de formare profesională;

- specialitatea/programul de studii;
- specializarea;
- calificarea;
- nivelul calificării;
- nota obținută la examen/calificativul obținut;
- titlul tezei susținute;
- 26.3.10. calificarea, după caz;
- 26.3.11. rezultatele examenelor, după caz;
- 26.3.12. situația școlară;
- 26.3.13. numele, prenumele conducătorului instituției de învățământ;
- 26.3.14. numele, prenumele decanului, după caz;
- 26.3.15. numele, prenumele președintelui comisiei/centrului de examinare, după caz;
- 26.3.16. numele, prenumele secretarului comisiei de examinare, după caz;
- 26.4. utilizator al sistemului – obiect informațional generic care reprezintă orice utilizator al SI PAS. Caracteristicile obiectului informațional „utilizator al sistemului” sunt următoarele:
 - 26.4.1. numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP);
 - 26.4.2. numele, prenumele utilizatorului;
 - 26.4.3. numărul de telefon;
 - 26.4.4. adresa poștei electronice;
 - 26.4.5. rolul;
 - 26.4.6. data atribuirii statutului de utilizator;
 - 26.4.7. data expirării statutului de utilizator;
 - 26.4.8. data ultimei intrări reușite în sistem.

27. Obiectele informaționale împrumutate din alte sisteme informaționale de stat sunt:

- 27.1. Registrul de stat al populației (date cu privire la persoanele fizice);
- 27.2. Registrul de stat al unităților de drept (date cu privire la persoanele juridice);
- 27.3. Registrul actelor permissive (date privind actele permissive emise în Republica Moldova);
- 27.4. Registrul național al calificărilor (date cu privire la calificări);
- 27.5. alte sisteme și resurse informaționale relevante pentru obiectivele, sarcinile și funcțiile SI PAS.

28. Posibilitățile utilizatorului depind de contextul în care se află și de rolul acestuia în sistem.

Secțiunea a 2-a

Scenariile de bază aferente obiectelor informaționale

29. Scenariul de bază reprezintă lista evenimentelor aferente obiectelor informaționale gestionate de SI PAS. Evidența obiectului se efectuează în baza actelor normative cu privire la schimbarea stării obiectului informațional.

30. Luarea în evidență (înregistrarea) a instituției de învățământ se efectuează de către deținătorul SI PAS. Scenariul respectiv presupune autentificarea utilizatorului, consumarea datelor din Registrul de stat al unităților de drept și înregistrarea utilizatorilor care au acces la această instituție.

31. Înregistrarea absolventului presupune autentificarea operatorului/registratorului din cadrul instituției de învățământ și preluarea datelor relevante despre acesta din Sistemul informațional de management în educație (date personale și situația academică). După finalizarea evaluărilor finale, rezultatele sunt introduse în SI PAS pentru generarea automată a datelor necesare pentru emiterea actului de studii.

32. Generarea actului de studii se realizează automat pe baza datelor stocate în SI PAS, procedura de generare fiind efectuată de către deținătorul sistemului. Datele generate se utilizează pentru tipărirea personalizată a actului de studii pe suport de hârtie, cu înregistrarea concomitentă în baza de date a SI PAS. De asemenea, actul de studii poate fi extras în format electronic prin intermediul Portalului guvernamental al cetățeanului.

33. Actualizarea datelor cu privire la obiectele informaționale ale SI PAS se realizează în mod similar cu scenariile de înregistrare și se efectuează în cazul schimbării stării obiectului informațional respectiv. Actualizarea datelor se efectuează de către același subiect din cadrul SI PAS care este responsabil de realizarea acestor scenarii.

34. Radierea obiectelor informaționale ale SI PAS se efectuează de către același subiect din cadrul SI PAS care este responsabil de realizarea acestor scenarii.

35. Clasificatoarele interne sunt gestionate în cadrul SI PAS de către deținătorul sistemului.

36. Înregistrarea, actualizarea și radierea utilizatorilor de nivel național și local sunt gestionate în cadrul SI PAS de către deținătorul sistemului.

37. SI PAS poate conține mecanisme directe sau prin fișiere de import al datelor din alte sisteme informaționale din domeniul educațional la nivel național.

38. Scoaterea obiectului informațional din evidență se realizează prin radierea acestuia din sistem. Radierea nu implică eliminarea fizică a obiectului din baza de date, ci presupune schimbarea statutului obiectului și al informațiilor asociate acestuia, astfel încât obiectul informațional radiat va figura în sistem doar cu caracter istoric.

Secțiunea a 3-a **Interacțiunea SI PAS cu clasificatoare, alte sisteme** **și platforme electronice guvernamentale**

39. În scopul asigurării veridicității, al excluderii inconsistenței datelor și al micșorării volumului informației păstrate în SI PAS, în sistem vor fi utilizate următoarele clasificatoare:

39.1. clasificatoare naționale:

39.1.1. Clasificatorul programelor educaționale din Republica Moldova (MoldCED);

39.1.2. Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale (CUATM);

39.1.3. Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021);

39.2. clasificatoare interne:

39.2.1. Clasificatorul tipurilor de instituții de învățământ;

39.2.2. Clasificatorul tipurilor de plan-cadru;

39.2.3. Clasificatorul disciplinelor;

39.2.4. Clasificatorul domeniilor generale de studii;

39.2.5. Clasificatorul domeniilor de formare profesională;

39.2.6. Clasificatorul programelor de studii (specialităților);

39.2.7. Clasificatorul specializărilor;

39.2.8. Clasificatorul calificărilor;

39.2.9. Clasificatorul profilurilor;

39.2.10. Clasificatorul titlurilor.

40. Elaborarea clasificatoarelor interne se realizează în baza definițiilor de metadate, utilizate în sistemul național de statistică.

41. SI PAS va fi integrat în platforma de interoperabilitate (MConnect) în vederea asigurării schimbului de date cu alte resurse informaționale, în conformitate cu prevederile legislației privind schimbul de date și interoperabilitatea.

Capitolul VIII **SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL SI PAS**

42. SI PAS va fi dezvoltat urmărind o arhitectură multinivel (având cel puțin următoarele niveluri – baza de date, logica de aplicație și interfața cu utilizatorul).

Utilizarea unei arhitecturi modulare permite o cuplare redusă între componente, în care responsabilitățile fiecărei componente sunt specializate, și posibilitatea integrării noilor module fără modificări în modulele software elaborate.

43. SI PAS va fi găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 cu privire la platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), și va fi compatibil cu platforma de găzduire bazată pe tehnologii de tip container.

44. Mijloacele de asigurare a interoperabilității SI PAS vor corespunde cerințelor stabilite prin actele normative aplicabile în domeniu.

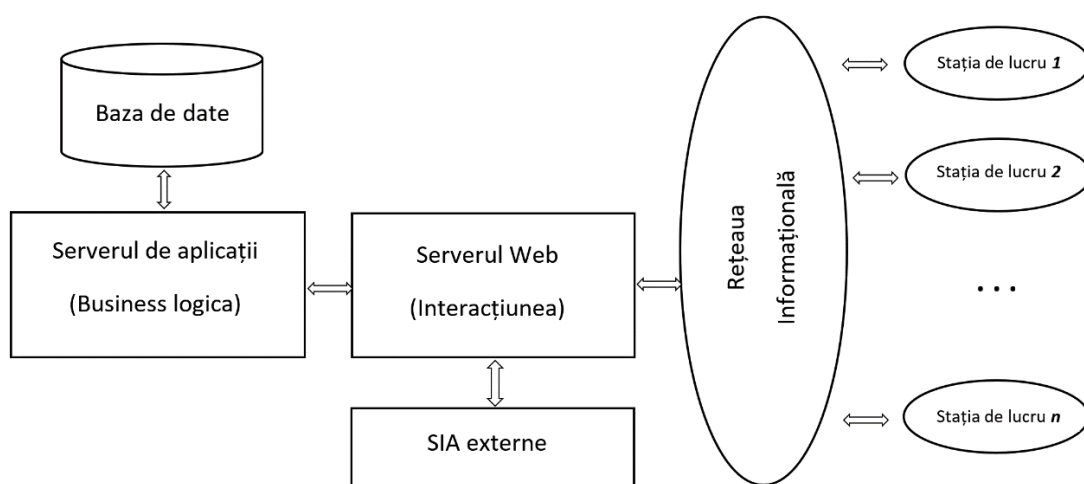
45. Mijloacele hardware și software ale utilizatorului trebuie să garanteze stabilirea nivelurilor de acces la sistem, în funcție de domeniile de responsabilitate ale fiecărui utilizator.

46. Infrastructura informațională a SI PAS se bazează pe o arhitectură în trei niveluri, caracterizată prin următoarele elemente de bază, conform figurii de mai jos:

46.1. nivelul de stocare a datelor – destinat pentru stocarea și actualizarea datelor privind copiii, elevii, studenții, cursanții, angajații, instituțiile de învățământ, organele locale de specialitate în domeniul învățământului, actele de studii și calificările, utilizatorii sistemului;

46.2. nivelul aplicațiilor – destinat pentru executarea proceselor de business ale SI PAS;

46.3. nivelul de interacțiune – destinat utilizatorilor sistemului.

47. Produsele software ale serverului de aplicații și ale serverului web vor fi proiectate și elaborate în așa mod încât accesul la SI PAS de la stațiile de lucru ale utilizatorilor să poată fi asigurat cu ajutorul produselor-program cu destinație

generală (programe de navigare în internet, procesoare de texte, procesoare de calcul tabelar, programe și dispozitive de autentificare a utilizatorilor etc.), fără a fi necesară instalarea unor softuri specializate. Corectitudinea datelor în SI PAS va fi asigurată prin interacțiunea, în conformitate cu legislația cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, cu următoarele resurse informaționale: Registrul de stat al populației, Registrul de stat al unităților de drept, alte sisteme și resurse informaționale relevante pentru obiectivele, sarcinile și funcțiile SI PAS.

48. Având în vedere importanța SI PAS în cadrul resurselor informaționale de stat, este necesară asigurarea unei disponibilități înalte și a accesului neîntrerupt la sistem. Din acest motiv, întreaga soluție va fi construită în regim de înaltă disponibilitate (nonstop), cu integrarea și utilizarea următoarelor sisteme informaționale partajate:

48.1. serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul SI PAS și al registrelor formate de acesta conform cadrului normativ care reglementează sistemul informațional partajat respectiv;

48.2. serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) – în vederea asigurării semnării electronice a documentelor în cadrul SI PAS;

48.3. platforma de interoperabilitate (MConnect) – pentru schimbul de date între SI PAS și alte sisteme informaționale, inclusiv Registrul de stat al populației (RSP), Sistemul informațional de management în educație (SIME) și alte sisteme relevante;

48.4. serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – pentru asigurarea evidenței operațiunilor (evenimentelor) produse în SI PAS și în registrele formate de acesta;

48.5. Portalul guvernamental al cetățeanului – pentru accesul persoanelor fizice la informațiile documentate despre sine din cadrul SI PAS și pentru descărcarea documentelor electronice.

Capitolul IX

ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE A SI PAS

49. Pentru asigurarea îndeplinirii cerințelor de securitate a SI PAS, se vor respecta următoarele principii de bază:

49.1. *confidențialitatea* – asigurarea protecției resurselor de date educaționale împotriva accesului neautorizat. Accesul la date este permis exclusiv participanților autorizați;

49.2. *integritatea* – asigurarea completitudinii resurselor de date educaționale, precum și protecția împotriva oricărei manipulări frauduloase a datelor. Protecția împotriva dezastrelor se realizează prin crearea copiilor de rezervă incrementale și depline;

49.3. *disponibilitatea* – asigurarea unui proces de redundanță pentru a proteja participanții de eventualele defecțiuni ce pot surveni în timpul funcționării, precum și asigurarea datelor, a componentelor funcționale și a serviciilor asociate către utilizatorii autorizați la momentul solicitării;

49.4. *autenticitatea* – garantarea faptului că datele nu au fost modificate. Pe lângă autenticitate, este important să se asigure și nonrepudierea datelor, în sensul că autorii nu pot nega proveniența acestora.

50. Accesul utilizatorilor la SI PAS se realizează prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).

51. Utilizatorii sunt autorizați să acceseze exclusiv blocurile funcționale și datele pentru care dețin permisiunile necesare, conform rolurilor fiecăruia.

52. Esența securității informaționale a SI PAS constă în următoarele:

52.1. prin securitate informațională se înțelege protecția resurselor și a structurii informaționale a SI PAS împotriva acțiunilor premeditate sau accidentale cu caracter natural sau artificial, care au drept rezultat cauzarea prejudiciului participanților la procesele de colectare, de stocare, de prelucrare și de schimb de informații;

52.2. noțiunea de securitate informațională a SI PAS include o serie de termeni precum: măsuri, politici, tehnologii, puncte de control, structură organizațională, atribuții și funcții stabilite în cadrul sistemului. În procesul elaborării și exploatării SI PAS, se identifică și se implementează mijloacele necesare pentru asigurarea securității informaționale a SI PAS;

52.3. colectarea, prelucrarea, stocarea, transmiterea și furnizarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu prevederile actelor normative;

52.4. pentru asigurarea nivelului securității informaționale stabilit de actele normative, la elaborarea și implementarea măsurilor de securitate se va ține cont de aspectul securității informației, care se referă la protecția datelor prin aplicarea unor măsuri de securizare la nivel logic, prin utilizarea tehnologiilor informației. Acestea includ programe antivirus, programe de tip „firewall”, programe de criptare a fișierelor și a purtătorilor externi de informație, precum și mecanisme de delimitare logică a subrețelelor.

53. La elaborarea și exploatarea SI PAS se va ține cont de actele normative cu privire la securitatea cibernetică.

54. În scopul asigurării securității informaționale, la elaborarea și exploatarea SI PAS vor fi respectate și îndeplinite următoarele cerințe și sarcini:

54.1. securitatea informațională, care trebuie să se conformeze cerințelor legislației Republicii Moldova, precum și standardelor internaționale ce nu contravin legislației naționale și contribuie la sporirea gradului de securitate;

54.2. confidențialitatea informației, care presupune limitarea accesului la anumite categorii de date al persoanelor fără drepturile și împuternicirile corespunzătoare;

54.3. consistența și integritatea logică a informației, adică prevenirea introducerii, modificării, copierii, actualizării și nimicirii neautorizate a datelor;

54.4. protecția infrastructurii informaționale împotriva deteriorării și încercării de modificare a funcționării SI PAS.

Capitolul X ÎNCHEIERE

55. Implementarea SI PAS poate influența eficientizarea proceselor de management educațional la toate nivelurile de învățământ. Datele deschise furnizate de SI PAS vor oferi instituțiilor de învățământ și organelor de conducere a învățământului posibilitatea de a extinde participarea reprezentanților societății civile, a părinților, a tuturor cetățenilor țării la planificarea și desfășurarea procesului educațional, vor crea posibilități de evaluare a instituțiilor de învățământ și a întregului domeniu al educației.

56. Elaborarea și implementarea SI PAS presupun atât modernizarea software-urilor utilizate în managementul educațional la nivel central și instituțional, cât și elaborarea noilor produse-program, orientate spre integrarea lor în resursele informaționale de stat. Funcționarea eficientă a SI PAS este condiționată de edificarea integrală a infrastructurii corespunzătoare. Organizarea SI PAS pe baza principiilor modularității și scalabilității permite implementarea etapizată a acestuia și extinderea treptată asupra tuturor nivelurilor și ciclurilor de învățământ din Republica Moldova, în funcție de resursele financiare disponibile.

57. Ministerul Educației și Cercetării va acoperi costurile necesare pentru administrarea, funcționarea și dezvoltarea continuă a SI PAS din contul și în limitele bugetului aprobat.

58. Implementarea efectivă a SI PAS revine Ministerului Educației și Cercetării și Centrului de Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație, în comun cu autoritățile administrației publice locale și instituțiile de învățământ. La îndeplinirea obiectivelor prezentului Concept pot participa și alte instituții ale statului, precum și organizații neguvernamentale care cooperează potrivit competențelor și în condițiile legii.

REGULAMENT
al resursei informaționale formate de
Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii (în continuare – *Regulament*) are drept scop implementarea Conceptului Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii și stabilirea structurii, a funcțiilor, a subiecților, a atribuțiilor, a interoperabilității și a modului de menținere a Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii (în continuare – *SI PAS*).

2. SI PAS reprezintă sistemul informațional care asigură evidența datelor privind actele de studii personalizate centralizat la finalizarea fiecărui nivel sau ciclul de învățământ sau în cazul întocmirii duplicatelor acestora.

3. Noțiunile utilizate în prezentul Regulament au semnificația prevăzută la pct. 5 din anexa nr. 1.

**II. SUBIECȚII RAPORTURILOR JURIDICE ÎN DOMENIUL CREĂRII,
ADMINISTRĂRII, MENTENANȚEI, DEZVOLTĂRII ȘI UTILIZĂRII
SI PAS ȘI ATRIBUȚIILE ACESTORA**

4. Subiecții raporturilor juridice din domeniul creării, al administrării, al mentenanței, al dezvoltării și al utilizării conținutului SI PAS sunt:

- 4.1. proprietarul;
- 4.2. posesorul;
- 4.3. deținătorul;
- 4.4. administratorul tehnic;
- 4.5. registratorul;
- 4.6. furnizorul de date;
- 4.7. destinatarul datelor.

5. Proprietarul SI PAS este statul.

6. Posesorul SI PAS este Ministerul Educației și Cercetării, care are dreptul de creare, de administrare, de mentenanță, de dezvoltare, de deținere a resursei informaționale și de utilizare a sistemului.

7. Deținătorul SI PAS este Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație (în continuare – *CTICE*), care este entitatea responsabilă de crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea SI PAS. În acest sens, CTICE exercită următoarele atribuții:

- 7.1. monitorizează și asigură funcționarea SI PAS;
- 7.2. execută modificările/rectificările solicitate sau menționate în cererile primite privind erorile de sistem ale SI PAS, erorile cauzate de factorul uman în SI PAS, incidentele de infrastructură ce afectează funcționarea normală a acestuia;
- 7.3. asigură gestionarea accesului utilizatorilor, inclusiv autorizarea, suspendarea și revocarea drepturilor de acces în SI PAS;
- 7.4. elaborează și aprobă Planul de continuitate al sistemului informațional și instituie activități de control menite să diminueze riscurile privind integritatea datelor din SI PAS;
- 7.5. exercită orice alte atribuții necesare pentru asigurarea bunei funcționări a SI PAS.

8. Administratorul tehnic al SI PAS este Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în domeniul administrării tehnice și menținerii sistemului.

9. Registratorii datelor ai SI PAS sunt:

- 9.1. instituțiile de învățământ – responsabile de introducerea datelor despre rezultatele examenelor, situația școlară/academică etc.;
- 9.2. organele locale de specialitate în domeniul învățământului – responsabile de introducerea datelor despre statutul instituțiilor de învățământ etc.;
- 9.3. CTICE – responsabil de introducerea datelor cu privire la utilizatori, instituții, programe de studii, acte de studii noi sau duplicate ale acestora etc.

10. Furnizorii de date ai SI PAS sunt:

- 10.1. Agenția Servicii Publice, care furnizează date cu privire la persoanele fizice și unitățile de drept înregistrate în registrele deținute;
- 10.2. Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare, care furnizează informații despre rezultatele examenelor de bacalaureat;
- 10.3. Ministerul Educației și Cercetării, care furnizează date referitoare la:
 - 10.3.1. planul-cadru actual pentru învățământul primar, gimnazial și liceal;
 - 10.3.2. programele de studii și calificările în învățământul profesional tehnic, superior și de formare continuă.

11. Destinatarii datelor din SI PAS sunt persoanele fizice sau juridice, mandatate, conform legii, cu dreptul de a primi datele din SI PAS. Drepturile și obligațiile acestora se stabilesc de legislația privind accesul la informație și de legislația cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

12. Utilizatorul este persoana fizică sau juridică împuternicită, potrivit legislației, cu drept de acces deplin sau partajat, public sau intern în SI PAS.

13. Utilizatorul este responsabil de modul de accesare și de utilizare a datelor, precum și de întreprinderea măsurilor pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe la datele cu caracter personal.

14. Utilizatorul poate raporta posesorului problemele ce țin de accesarea informațiilor conținute în SI PAS.

III. ȚINEREA SI PAS

15. Interacțiunea utilizatorilor cu SI PAS se realizează prin intermediul unei interfețe web cu acces securizat, utilizând certificatele SSL (certificat de securitate), cu autentificare obligatorie prin serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).

16. Introducerea datelor în SI PAS se efectuează în conformitate cu ghidurile de utilizare a sistemului.

17. SI PAS asigură istoricul introducerii/modificărilor datelor în acesta.

18. Datele/informațiile/documentele introduse în SI PAS sunt stocate și păstrate până la finalizarea de către absolvent a unui ciclu, nivel sau formă de învățământ. Ulterior, datele care au servit ca temei pentru eliberarea actului de studii sunt transferate, stocate și păstrate pentru o perioadă de 75 de ani în arhiva SI PAS.

19. Vizualizarea datelor/informațiilor stocate și păstrate în arhiva SI PAS poate fi efectuată de către registratorii SI PAS, în limitele rolului predefinit.

20. Obiectele informaționale și identificatorii acestora din SI PAS, componentele sistemului, funcționalitățile de bază, platformele și serviciile guvernamentale cu care acesta este integrat pentru schimbul de date, interoperabilitate și utilizarea serviciilor electronice se stabilesc în conformitate cu Conceptul SI PAS.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE SUBIECȚILOR RAPORTURILOR JURIDICE SI PAS

Secțiunea 1

Drepturile și obligațiile posesorului

21. Posesorul SI PAS este în drept să propună și să implementeze soluții pentru îmbunătățirea și eficientizarea funcționării SI PAS.

22. Posesorul este obligat să dezvolte cadrul normativ referitor la SI PAS, în limitele competențelor sale.

Secțiunea a 2-a **Drepturile și obligațiile deținătorului**

23. Deținătorul SI PAS are dreptul să propună soluții pentru îmbunătățirea și eficientizarea funcționării sistemului.

24. Deținătorul SI PAS are următoarele obligații:

24.1. să supravegheze respectarea cerințelor de securitate a informațiilor de către utilizatori și să consemneze cazurile de încălcare;

24.2. să asigure atribuirea corectă a rolurilor și a drepturilor de acces la interfață și la date;

24.3. să monitorizeze accesarea informațiilor din SI PAS;

24.4. să identifice și să documenteze eventualele încălcări, întocmind rapoarte privind accesarea datelor;

24.5. să asigure funcționarea SI PAS conform cadrului normativ aplicabil;

24.6. să garanteze continuitatea operării SI PAS;

24.7. să ofere suport tehnic utilizatorilor;

24.8. să stabilească cerințele tehnice pentru operarea SI PAS;

24.9. să implementeze măsuri organizatorice și tehnice pentru protecția și confidențialitatea datelor, prevenind accesul, modificarea, blocarea sau diseminarea neautorizată a informațiilor;

24.10. să asigure aplicarea măsurilor necesare pentru protecția datelor cu caracter personal, în conformitate cu legislația;

24.11. să asigure accesul securizat la informațiile din SI PAS și respectarea regulilor de exploatare;

24.12. să suspende sau să revoce drepturile de acces ale utilizatorilor care nu respectă cerințele de securitate și regulile de utilizare a sistemului;

24.13. să utilizeze datele din SI PAS exclusiv în scopurile prevăzute de legislație.

Secțiunea a 3-a **Drepturile și obligațiile registratorului**

25. Registratorul are următoarele drepturi:

25.1. să vizualizeze informațiile din SI PAS în funcție de rolul atribuit;

25.2. să acceseze spațiul informațional al SI PAS în limitele permisiunilor stabilite;

25.3. să consulte informațiile introduse de el în sistem;

25.4. să propună posesorului modificări ale actelor normative care reglementează SI PAS;

25.5. să solicite și să primească asistență metodologică și tehnică din partea posesorului;

25.6. să ceară informații despre nivelul serviciilor conform indicatorilor tehnici stabiliți;

25.7. să propună măsuri pentru îmbunătățirea funcționării SI PAS.

26. Registratorul are următoarele obligații:

26.1. să editeze informațiile din SI PAS conform rolului său;

26.2. să garanteze corectitudinea, autenticitatea și veridicitatea datelor introduse;

26.3. să asigure actualizarea periodică a informațiilor;

26.4. să prevină accesul neautorizat al terților;

26.5. să utilizeze funcționalitățile SI PAS exclusiv conform destinației lor, în conformitate cu legislația aplicabilă;

26.6. să utilizeze informațiile din SI PAS doar în scopurile permise de lege.

Secțiunea a 4-a Drepturile și obligațiile furnizorului

27. Furnizorul are dreptul să propună soluții pentru optimizarea funcționării SI PAS.

28. Furnizorul are următoarele obligații:

28.1. să garanteze exactitatea datelor furnizate;

28.2. să asigure conectarea sistemelor informaționale prin canale securizate;

28.3. să asigure continuitatea și durabilitatea serviciilor prestate.

Secțiunea a 5-a Drepturile și obligațiile destinatarului

29. Destinatarul are următoarele drepturi:

29.1. să propună măsuri pentru îmbunătățirea funcționării SI PAS;

29.2. să primească date din SI PAS, conform prevederilor legale.

30. Obligațiile destinatarului sunt reglementate de legislația privind accesul la informație, schimbul de date și interoperabilitate.

V. REGIMUL JURIDIC DE UTILIZARE A DATELOR SI PAS

31. Utilizatorii beneficiază de drepturi de acces la informațiile din SI PAS conform atribuțiilor și funcțiilor deținute și regimului juridic al informațiilor accesate. Nivelul de acces la informație pentru fiecare participant corespunde funcției de serviciu și profilului de acces. Accesarea informațiilor din SI PAS se realizează în conformitate cu Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile

de interes public și în limitele stabilite de aceasta, precum și în conformitate cu alte acte normative.

32. Dreptul de acces la resursele informaționale ale SI PAS este segmentat pe unități de învățământ și tipuri de acte de studii, atribuind prerogative partajate, și anume: vizualizare, adăugare, redactare și ștergere.

33. Accesul la SI PAS este segmentat pentru utilizatori interni, care accesează datele SI PAS prin interfața web a sistemului, și pentru utilizatori externi, care accesează datele prin intermediul platformei de interoperabilitate.

34. Utilizatori interni ai SI PAS sunt posesorul, deținătorul, registratorul și alți utilizatori ale căror drepturi de acces sunt definite în acte normative.

35. Actele de studii se eliberează de către registratori. Se interzice dezvăluirea datelor cu caracter personal extrase din SI PAS în scopuri ce contravin legii.

36. Exploatarea SI PAS fără autorizare nominală este strict interzisă și urmează a fi considerată ca acces neautorizat la un sistem informațional public.

37. Dreptul de acces la SI PAS nu este unul permanent, acesta poate fi suspendat sau revocat. Introducerea și/sau modificarea datelor în SI PAS prin utilizarea numelui sau a profilului unui utilizator străin este strict interzisă, urmând a fi considerată ca acces neautorizat. Utilizatorii urmează să se asigure de faptul că profilul de utilizator și semnătura electronică sunt confidențiale.

38. Revocarea/suspendarea dreptului de acces la SI PAS se efectuează de către deținător, la cererea/demersul registratorului, în una dintre următoarele situații:

38.1. încetarea/suspendarea raporturilor de serviciu/de muncă ale utilizatorului;

38.2. modificarea raporturilor de serviciu/de muncă, atunci când noile atribuții nu impun accesul la datele din SI PAS;

38.3. constatarea de către posesor a încălcării securității informaționale;

38.4. alte cazuri, în limitele legislației.

39. Lucrările profilactice planificate în complexul de mijloace software se efectuează după notificarea, în scris sau prin e-mail, a registratorilor de către deținător cu cel puțin două zile lucrătoare înainte de începerea lucrărilor, cu indicarea termenului de finalizare a acestora, după caz, dacă acest lucru este posibil. Lucrările profilactice neplanificate se efectuează la solicitarea

utilizatorilor și cu acordul prealabil al posesorului în cazul în care complexul de mijloace software nu funcționează sau funcționează necorespunzător.

VI. INTEROPERABILITATEA CU ALTE SISTEME INFORMAȚIONALE

40. Pentru asigurarea actualizării operative și automate a conținutului informațional al SI PAS cu informații veridice, se poate efectua interacțiunea și sincronizarea datelor cu alte sisteme informaționale, importându-se automat sau exportându-se date, în vederea verificării și/sau completării conținutului informațional al SI PAS.

41. Pentru preluarea datelor personale relevante și a situației academice la finalizarea studiilor, SI PAS poate interacționa cu următoarele sisteme și resurse informaționale de stat și departamentale:

41.1. Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al populației” (RSP);

41.2. Sistemul informațional „Registrul de stat al unităților de drept” (SI RSUD);

41.3. Sistemul informațional de management în învățământul superior (SIMÎS);

41.4. Sistemul informațional de management în educație (SIME);

41.5. alte sisteme sau resurse informaționale care conțin date relevante și care au fost create și documentate prin hotărâre a Guvernului.

42. SI PAS utilizează următoarele sisteme informaționale partajate:

42.1. serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) – serviciu centralizat, reutilizabil, componentă a platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), care are scopul de a oferi un mecanism securizat și flexibil de jurnalizare și audit, asigurând evidența evenimentelor, în contextul utilizării sistemelor informaționale;

42.2. serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) – serviciu reutilizabil, furnizat la nivelul platformei tehnologice guvernamentale comune, care are scopul de a oferi un mecanism integrator, securizat și flexibil de autentificare și control al accesului utilizatorilor în sistemele informaționale, inclusiv serviciile electronice;

42.3. serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) – serviciu reutilizabil, care are scopul de a oferi un mecanism integrator, securizat și flexibil, al diferitelor soluții de aplicare și verificare a autenticității semnăturii electronice de către utilizatori.

VII. ASIGURAREA PROTECȚIEI ȘI SECURITĂȚII INFORMAȚIEI SI PAS

43. Datele din SI PAS fac parte din categoria datelor care necesită a fi protejate. Asigurarea securității, confidențialității și integrității datelor prelucrate în cadrul SI PAS se efectuează de către subiecții cu drepturi de acces la sistem și cu respectarea strictă a cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora.

44. Măsurile de protecție și securitate a datelor din SI PAS reprezintă totalitatea acțiunilor juridice, organizatorice, economice și tehnologice orientate spre prevenirea pericolelor asociate resurselor și infrastructurii informaționale.

45. Obiectele supuse măsurilor de protecție și securitate a datelor din SI PAS includ tot complexul de mijloace software care asigură realizarea proceselor informaționale, și anume:

45.1. baza de date, sistemele informaționale, sistemele operaționale, sistemele de gestiune a bazelor de date, sistemele de evidență și alte aplicații care asigură funcționarea SI PAS;

45.2. sistemele de comunicații electronice, rețelele, serverele, calculatoarele și alte mijloace tehnice de prelucrare a datelor.

46. Securitatea informațională a SI PAS se efectuează prin aplicarea metodelor și efectuarea acțiunilor prevăzute în Planul de continuitate al acestuia și, după caz, a procedurilor operaționale.

47. Protecția datelor din SI PAS se efectuează prin următoarele metode:

47.1. prevenirea acțiunilor intenționate și/sau neintenționate ale utilizatorilor care pot duce la distrugerea sau denaturarea datelor;

47.2. utilizarea obligatorie a produselor de program licențiate și aprobate;

47.3. monitorizarea procesului de exploatare al SI PAS prin intermediul mecanismului de jurnalizare efectuat de către deținătorul acestuia.

48. Subiecții, la utilizarea și exploatarea SI PAS, asigură implementarea normelor de securitate, acestea urmând să conțină acte ce confirmă:

48.1. identitatea persoanei responsabile de implementarea normelor de securitate și împuternicirile acesteia;

48.2. implementarea principalelor măsuri tehnico-organizatorice necesare pentru asigurarea funcționării SI PAS;

48.3. implementarea procedurilor interne ce exclud cazurile de modificare neautorizată a mijloacelor software și/sau a informațiilor din SI PAS;

48.4. informarea și instruirea utilizatorilor interni privind modalitățile și mecanismele de asigurare a securității informaționale;

48.5. procedurile de control intern pentru verificarea respectării normelor de securitate informațională de către subiecții SI PAS.

49. Schimbul informațional se efectuează cu utilizarea mijloacelor software exclusiv prin canale securizate, asigurând integritatea și securitatea datelor transmise.

50. Utilizatorii interni desemnează o persoană subordonată nemijlocit conducătorului instituției, responsabilă de implementarea și monitorizarea respectării normelor de securitate informațională.

51. Normele de securitate informațională se aduc la cunoștința fiecărui utilizator intern și se semnează de acesta. Fiecare utilizator intern este obligat să cunoască normele securității informaționale și procedurile pe care trebuie să le respecte în strictă concordanță cu politica de securitate.

52. Utilizatorii interni asigură instruirea angajaților privind metodele și procedeele de contracarare a pericolelor informaționale.

VIII. RADIAREA DATELOR DIN SI PAS

53. După finalizarea studiilor, fără a continua, dosarul de caz este stocat în baza de date în scopul generării rapoartelor și a statisticilor. Ulterior, dosarul se transferă în arhiva electronică.

54. Termenul de păstrare în arhiva electronică a dosarului de caz constituie 75 de ani de la data finalizării ultimului an de studii.

55. La expirarea termenului de păstrare, dosarul de caz este radiat automat din SI PAS, cu efectuarea înregistrării în sistem a evenimentelor corespunzătoare.

IX. ASIGURAREA CONTROLULUI INTERN ȘI EXTERN AL SI PAS

56. Ținerea SI PAS este supusă controlului intern și extern. Controlul intern privind organizarea și funcționarea SI PAS se efectuează de către posesor. Controlul extern asupra respectării cerințelor privind crearea, ținerea, exploatarea și reorganizarea SI PAS se efectuează de către instituțiile abilitate și certificate în domeniul auditului.

57. Responsabilitatea pentru organizarea funcționării SI PAS revine posesorului/deținătorului acestuia.

58. Utilizatorii, în atribuțiile cărora intră ținerea SI PAS, introducerea datelor, furnizarea informațiilor și asigurarea funcționării SI PAS, poartă răspundere personală, în conformitate cu legislația, pentru completitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informațiilor, precum și pentru păstrarea și utilizarea acestora. Utilizatorii care încalcă prezentul Regulament poartă răspundere civilă, contravențională, disciplinară sau penală.

59. Toți subiecții SI PAS, precum și solicitanții informațiilor ce conțin date cu caracter personal, poartă răspundere, conform legislației, pentru prelucrarea, divulgarea, transmiterea acestor informații din sistem persoanelor terțe, contrar prevederilor legale.

60. Controlul legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal desfășurate în cadrul SI PAS se efectuează de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

61. Pentru asigurarea funcționalității eficiente și neîntrerupte a SI PAS, schimbul informațional de date SI PAS este asigurat în regim nonstop.

62. În cazul apariției circumstanțelor de forță majoră și a dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software al SI PAS din vina terțelor persoane, funcționarea sistemului poate fi sistată, cu informarea subiecților SI PAS.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul a fost elaborat în vederea documentării Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii în corespundere cu prevederile art. 7 ⁶ din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, precum și întru executarea acțiunii 7.13 din Planul de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2025, aprobat prin Ordinul nr. 151 din 31.01.2025 prin care se impune Reglementarea Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii (SIPAS).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Aprobarea și implementarea Conceptului și Regulamentului resursei informaționale formate de SIPAS reprezintă un pas esențial către modernizarea și îmbunătățirea modului de gestiune a datelor și de administrare a sistemului informațional. Prin stabilirea unor reguli clare și standardizate, regulamentul asigură transparență și responsabilitate în aspectele legate de evidența actelor de studii. De asemenea, un aspect deosebit de important al acestui proces îl reprezintă securitatea datelor. Regulamentul contribuie la instituirea unor măsuri pentru protejarea confidențialității datelor cu caracter personal, asigurând astfel încrederea în sistem. Prin standardizarea proceselor, regulamentul favorizează interoperabilitatea între instituții și sisteme, facilitând schimbul de informații. În ansamblu, aprobarea și implementarea conceptului și reglementărilor propuse nu doar eficientizează procesele administrative, ci și contribuie la îmbunătățirea calității datelor, oferind o bază solidă pentru luarea deciziilor informate și adaptarea politicilor din domeniu în funcție de nevoile și realitățile existente.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul cuprinde reglementări care au ca obiectiv aprobarea Conceptului și Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS. SIPAS reprezintă totalitatea de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informație privind evidența actelor de studii personalizate centralizat. Factorii principali care determină oportunitatea elaborării unui sistem informațional automatizat modern al personalizării actelor de studii sunt: 1) necesitatea înregistrării la nivel național a finalizării cu succes nivelului sau ciclului de învățământ de către elevi, studenți și cursanți în scopul prevenirii încercărilor de falsificare a acestora; 2) necesitatea de unificare a modelelor actelor de studii și cerințelor față de completarea lor de către instituțiile de învățământ; 3) asigurarea posibilității existenței actului de studii atât în format pe hârtie cât și în format electronic, ambele având aceeași putere juridică; 4) asigurarea posibilității verificării veridicității actului de studii în regim on-line;

5) necesitatea de a dispune la nivel național de informații referitoare la componența și calificarea absolvenților din sistemul de învățământ în scopul colectării datelor statistice.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
În procesul elaborării proiectului de act normativ nu au fost identificate alternative.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Proiectul va asigura cadrul normativ pentru utilizarea, administrarea și dezvoltarea sistemului informațional. Acesta va permite o gestionare eficientă și sigură a actelor de studii în beneficiul sectorului public.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Posesorul SIPAS urmează să estimeze și să prezinte Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” resursele TI necesare pentru găzduirea SIPAS pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), pentru 6, 12, 18 luni. În baza estimărilor se vor planifica și se vor aloca resursele TI necesare. Urmare a dării în exploatare a SIPAS, posesorul va încheia cu Administratorul tehnic Acordul privind administrarea tehnică și menținere a SIPAS, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și menținerea platformei SIPAS, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică a SIPAS care urmează a fi acoperite din bugetul Ministerului Educației și Cercetării și din contul altor mijloace financiare, conform legislației.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul respectă prevederile legislației naționale și nu intră în contradicție cu prevederile legislației UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina oficială a Ministerului Educației și Cercetării (www.mec.gov.md), la compartimentul Transparență decizională, precum și pe pagina www.particip.gov.md și poate fi accesat la adresa: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11688 Pentru inițierea procedurii de consultare publică, proiectul și nota de fundamentare au fost publicate pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării (mec.gov.md), rubrica

Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental (particip.gov.md), la link-ul https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14779.

În urma expertizării, proiectul a fost ajustat și publicat repetat spre consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental (particip.gov.md) - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14779.

Totodată, proiectul a fost expediat către toate instituțiile vizate, propunerile/obiecțiile au fost luate în considerare și pot fi consultate în sinteza proiectului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art. 34 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, respectiv:

Constatările expertizei juridice, prezentate în avizul Ministerului Justiției nr. 08/3-09/4697 din 30.06.2025 au fost reflectate în sinteză și luate în considerare la definitivarea proiectului.

Potrivit Raportului de Expertiză Anticorupție: Proiectul Hotărârii Guvernului a fost elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării în vederea documentării Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii în corespundere cu prevederile art. 76 din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, precum și întru executarea acțiunii 7.13 din Planul de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2025, aprobat prin Ordinul nr. 151 din 31.01.2025 prin care se impune Reglementarea Sistemului informațional personalizare a actelor de studii (SIPAS).

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota de fundamentare a proiectului a fost întocmită cu respectarea exigențelor de tehnică legislativ statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut în Legea integrității nr.82 din 25 mai 2017), sub rezerva obiecției expuse la Capitolul III al prezentului Raport de expertiză anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază pe competențele Guvernului stabilite de art. 22 lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ reprezintă un pas semnificativ în reglementarea și îmbunătățirea modului de gestiune, utilizare și administrare a datelor din cadrul SIPAS.

Ministru

Dan PERCIUN

Ex.: Donțu Andreea,
tel. 022 232-707

SINTEZA

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Agencia de Guvernare Electronica (24/3007-20 din 30.01.2024)	1	Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronica” a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS (număr unic 21/MEC/2024), autor - Ministerul Educației și Cercetării, remis spre avizare, și, în limitele competențelor instituției, comunicăm următoarele propuneri: La proiectul de hotărâre: 1. Denumirea proiectului necesită a fi revizuită pentru a fi adusă în concordanță cu dispozițiile art.22 lit.c) și d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. Prin urmare, propunem ca aceasta să fie expusă în următoarea redacție: „Pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional de personalizare a actelor de studii și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii”. 2. Subsecvent, urmează a fi modificate redacțional pct.2 sbp.2) din proiectul de hotărâre și denumirea anexelor la acesta. La proiectul de Concept: 3. În pct.9 sbp.8) să se examineze suplimentar, deoarece nu este clar prin ce act normativ a fost aprobată crearea și documentat „Sistemul Automat de Prelucrare a Datelor (SAPD)” și care este destinația acestuia. În cazul în care sistemul informațional respectiv nu a fost creat	Se acceptă. Denumirea a fost modificată ulterior. Se acceptă. Se acceptă.

		și documentat prin o hotărâre a Guvernului, considerăm că trimiterea la acesta este una neîntemeiată. 4. În pct.11: sbp.2) de expus în următoarea redacție: „2) Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public;”; sbp.14) de expus în următoarea redacție: „ 14) Hotărârea Guvernului m. 650/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030;”; după sbp.21) să se completeze cu un subpunct în care să se facă trimiterea la Hotărârea Guvernului nr. 413/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea Portalului guvernamental al cetățeanului, pornind de la destinația sistemului informațional partajat reglementat prin actul normativ respectiv și faptul că SIPAS urmează a fi integrat cu acesta în scopul expunerii, în conformitate cu prevederile actelor normative în materie de schimb de date și interoperabilitate, datelor din SIPAS în cadrul Portalului guvernamental al cetățeanului (MCabinet) și generării actelor de studii electronice ce vor conține date din resursa informațională ce va fi formată de SIPAS. La proiectul de Regulament: 5. În pct.28 trimiterea la Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație, care este un act normativ abrogat, să fie substituită cu trimiterea la Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.	Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă.
Centrul Național Pentru Protecția Datelor (04-01//372/413 din 07.02.2024)	1	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea <i>Conceptului Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS</i> (număr unic 21/MEC/2024) și,	

		reieșind din competențele funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor. Totodată, cu titlu informativ, comunicăm că a fost instituită obligația operatorului de date cu caracter personal de a efectua evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal în cazul în care prelucrarea datelor poate genera un risc sporit pentru drepturile și libertățile persoanelor (<i>art. 23 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal</i>). Astfel ținând cont de prevederile art. 23 alin. (6) din Legea 133/2011, în cazul în care, tipurile de prelucrare a datelor cu caracter personal reglementate prin actul normativ prenotat sunt susceptibile să genereze un risc sporit pentru drepturile și libertățile persoanelor, reieșind cel puțin din faptul prelucrării la scară largă a datelor cu caracter personal este necesară efectuarea evaluării impactului asupra prelucrării datelor cu caracter personal în contextul adoptării respectivului act normativ.	
Ministerul Afacerilor Interne (44/22-455 din 01.02.2024)	1	Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS (număr unic 21/MEC/2024), autor - Ministerul Educației și Cercetării și, reieșind din limitele competențelor funcționale, comunică după cum urmează. I. Cu referire la proiectul Conceptului, se înaintează propuneri și recomandări, în ordinea raționamentelor ce succed. 1. La pct. 13 subpct. 3) lit. c), se propune substituirea poziției „domeniul profesional de studii” cu poziția „domeniul de formare profesională”, în scopul asigurării terminologiei juridice corespunzătoare prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 482/2017 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior. Concomitent, în vederea respectării cerințelor expuse în Metodologia de elaborare, validare și aprobare a standardelor de calificare, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 573/2022, se	Se acceptă.

		4) se recomandă revizuirea Notei informative la proiect, întrucât formatul acesteia nu corespunde structurii reglementate în conținutul anexei nr. 1 la Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Nota informativă a fost modificată conform noilor prevederi ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (anexa nr.1).
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (1.4/229/24 din 02.02.2024)	1	Prin prezenta, în ordinea examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS (număr unic 21/MEC/2024), Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (în cele ce urmează „STISC”) comunică despre susținerea acestuia cu următoarele obiecții și propuneri. La Concept, La pct. 11, sbp. 2) textul „Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație” se va substitui cu textul „Legea nr. 148/2024 privind accesul la informațiile de interes public”. Pct. 17, sbp. (5) se va expune în redacție nouă, după cum urmează: <i>Administratorul tehnic al SIPAS este Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și menținere a sistemului.</i> Pct. 32 presupune stabilirea funcțiilor platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud) or, sintagma <i>platforma tehnică</i> altfel nu poate fi interpretată la caz. Dacă autorul proiectului confirmă cele înțelese de către STISC, atunci acesta se va exclude deoarece funcționarea platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud) este reglementată prin Hotărârea Guvernului 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și Ordinul Secretarului general al Guvernului nr. 380 din 03.11.2014 privind aprobarea Arhitecturii de securitate a platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud). Pct. 33 se va expune în redacție nouă, după cum urmează: „SIPAS va fi găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud),	Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă.

		menținere a SIPAS, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și menținerea platformei SIPAS, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică a SIPAS care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin intermediul granturilor oferite Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator." .	
Agenția Servicii Publice (01/0218 din 01.02.2024)	1	Agenția Servicii Publice a examinat proiectul de hotărâre <i>cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS (număr unic 21/MEC/2024)</i> și, în limita competențelor funcționale, vă comunică următoarele. La proiectul Conceptului: a) la punctul 14: - subpct. 1) -de expus în următoarea redacție: „Registrul de stat al populației (RSP) -în vederea acordării accesului la datele persoanelor fizice luate la evidență în RSP, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 333/-2002”; - subpct. 2) -de expus în următoarea redacție: „Registrul de stat al unităților de drept (RSUD) - în vederea acordării accesului la datele unităților de drept luate la evidență în RSUD, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.955/2022”. b) punctul 20 subpct 4) de expus în următoarea redacție: „Agenția Servicii Publice - date cu privire la persoanele fizice și unitățile , de drept luate la evidență din registrele deținute.”. c) punctul 26: - subpct. 1) de completat, după cum urmează: „instituția de învățământ - obiect informațional generic care reprezintă persoanele juridice înregistrate prin numărul de identificare de stat al unității de drept (IDNO), împmmutat din Registrul de stat al unităților de drept.".; - subpct. 2) de completat, după cum urmează: „absolvent - obiect informațional identificat prin numărul de identificare al persoanei fizice	Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă.

		(IDNP/alte acte de identificare) împrumutat din Registrul de stat al populației." La proiectul Regulamentului: a) la punctul 10 subpct. 1) – de expus în următoarea redacție: „Agenția Servicii Publice - care furnizează date cu privire la persoanele fizice și unitățile de drept luate la evidență din registrele deținute.".	
Ministerul Sănătății (19/460 din 02.02.2024)		Ministerul Sănătății, la indicația Cancelariei de Stat nr. 18-69-175 din 9 ianuarie 2024, a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului infonnațional Personalizare a Actelor ele Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS (număr unic 21/MEC/2024), și comunică următoarele propuneri: În Conceptului Sistemului inforrnațional de Personalizare a Actelor de studii. La pct. I 3: la subpct. 1) cuvântul „învățământul" urmează a fi exclus din motiv că se dublează, iar la subpct. 2) după cuvintele „postsecundar" se completează cu cuvintele „și postsecundar-nonterțiar", pentru a acoperi toate calificările și specialitățile pe niveluri instmte în învățământului profesional medical. Totodată, la subpct. 2), lit. c) după cuvântul „examenelor" se completează cu cuvintele „de calificare", întrucât această notă are aplicabilitate în traseul educațional ulterior al absolventului, iar la lit. f) după cuvântul „înregistrare" se completează cu cuvintele „al actului de studii", propunerea valabilă și pentru subpct. 3, lit. e), și subpct. 4), lit. e). La pct. 5 propunem să fie completat cu lit. c¹) cu următorul cuprins: „lit. c¹) denumirea cursului/ modulului/de studii și a programei de perfecționare/ specializare/recalificare/microracalificare", iar la lit. e) după cuvintele „după înregistrare" se completează cu textul „a certificatului de perfecționare/specializare/recalificare/microcalificare și datei eliberării certificatului și suplimentului descriptiv".	Se acceptă. Se acceptă parțial: – SIPAS ține evidența datei perfectării actului de studii.

Ministerul Finanțelor (07/1-03/12/173 din 01.02.2024)	1	Ministerul Finanțelor, la indicația Cancelariei de Stat, nr.18-69-620 din 22 ianuarie 2024, a examinat proiectul hotărârii Guvernului <i>cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional Personalizarea Actelor de Studii (SIPAS) și Regulamentul privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS</i> și comunică următoarele. În pct.11 din proiectul Conceptului se propune de exclus actele normative din subpct.2) și subpct.3), întrucât acestea au fost abrogate și, respectiv, de completat cu actul normativ „Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public”. În pct.28 din proiectul Regulamentului se propune de substituit sintagma „Legea nr.982/2000 privind accesul la informație” cu sintagma „Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public”. Totodată, se atenționează că, realizarea Sistemului Informațional Personalizarea Actelor de Studii, inclusiv mentenanța și dezvoltarea ulterioară a acestuia, urmează a fi efectuată din contul și în limita alocațiilor aprobate în bugetul Ministerului Educației și Cercetării, precum și din alte mijloace conform legii. Reieșind din cele expuse, Ministerul Finanțelor susține proiectul de hotărâre vizat, în urma perfectării acestuia prin prisma celor menționate.	Se acceptă.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova (11/2-514 din 16.02.2024)	1	Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS (număr unic 2 I/MEC/2024), comunicăm următoarele obiecții și propuneri. Referitor la proiectul Conceptului Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) 1) Prevederile pct. 21 urmează a fi comasate cu prevederile pct. 17 subpct.4) și expuse într-o formulare unică, deoarece ambele se referă la registratorii SIPAS. 2) La Capitolul VI „Spațiul informațional al SIP AS” urmează a fi excluse obiectele informaționale și atributele acestora ce	Avizul MDDE a fost inclus suplimentar la etapa promovării proiectului.

dublează obiectele informaționale și atributele din alte sisteme și resurse informaționale de stat (spre exemplu: obiectul informațional „Instituția de învățământ” dublează obiectul informațional „Instituția de învățământ” din Sistemul informațional de management în educație, care în esență reprezintă un obiect informațional generic împrumutat din Registrul de stat al unităților de drept. În acest sens, menționăm că conform prevederilor Legii cu privire la registre nr.71/2007 dublarea resurselor informaționale de stat este interzisă. Totodată, urmează a fi expres menționate obiectele informaționale și datele preluate din alte sisteme și resurse informaționale de stat.

- 3) Prevederile Capitolului IX „Radierea datelor din SIPAS” excedă obiectul de reglementare al Conceptului SI și conform cerințelor art. 76 al Legii cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467/2003, urmează a se regăsi în Regulamentul resursei informaționale formată de SIPAS.

Referitor la proiectul Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS

- 1) Articolul 76 al Legii cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467 /2003 menționează expres care sunt documentele sistemelor și resurselor informaționale de stat: conceptul sistemului informațional, caietul de sarcini al sistemului informațional și regulamentul resursei informaționale.

În acest sens, menționăm că, conform prevederilor legale, documentul care necesită a fi elaborat este Regulamentul resursei informaționale dar nu a sistemului informațional. Respectiv, proiectul Regulamentului prezentat spre avizare necesită a fi redenumit și parțial revizuit deoarece acesta are ca obiect de reglementare sistemul informațional dar nu resursa informațională.

		2) Capitolul VI „Interoperabilitatea cu alte sisteme informaționale” conform obiectului de reglementare urmează a se regăsi în Conceptul Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS).	
Ministerul Culturii (04/1-09/329 din 02.02.2024)	1	Lipsă de obiecții și propuneri.	
Ministerul Apărării (11/153 din 02.02.2024)	1	Lipsă de obiecții și propuneri.	
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (22/560 din 01.02.2024)	1	Lipsă de obiecții și propuneri.	
Avizare și consultare publică repetată			
Ministerul Finanțelor (07/01-17/40 din 13.05.2025)	2	Ministerul Finanțelor, în baza demersului Ministerului Educației și Cercetării, nr.08/3-09/2777 din 24 aprilie 2025, a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la Sistemul informațional de Personalizare a Actelor de Studii, număr unic 21/MEC/2024, și comunică următoarele. La proiectul hotărârii Guvernului Reieșind din prevederile pct.3 din proiectul Conceptului, se propune în titlul proiectului și pe parcursul textului proiectului hotărârii de substituit textul „cu privire la Sistemul informațional Personalizare a Actelor de Studii” cu textul „cu privire la Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii”. În pct.2 subpct.2) din proiectul hotărârii și în pct.1 din proiectul Regulamentului se propune de substituit textul „Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului informațional personalizare a actelor de studii” cu textul „Regulamentul resursei informaționale formate de Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii”, în corespundere cu prevederile art.7⁶ lit. c) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.	Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă.

	Totodată, se consideră oportun de a completa proiectul hotărârii cu un punct nou în care se va specifica entitatea responsabilă de executarea prezentei hotărâri, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Suplimentar, se propune ca numerotarea în subpuncte să fi adusă în concordanță cu prevederile art.52 alin.(3) din Legea nr. 100/2017, care stipulează că pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detalieri necesar. La proiectul Conceptului (Anexa nr.1) În pct. 11 se propune de exclus actul normativ din subpct. 15), întrucât acesta a fost abrogat prin Hotărârea Guvernului nr. 678/2024 cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (facilitarea activității mediului de afaceri VI). În pct.16 subpct. 7) de substituit cuvântul „destinatorul” cu cuvântul „destinatarul”. Totodată, întru respectarea prevederilor art.7 alin.(2) lit. e) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, se propune de completat pct.16 cu un subpunct nou cu următorul cuprins: „utilizatorii”. În pct.17 subpct.3) și pct.51 din proiectul Conceptului și în pct. 7 din proiectul Regulamentului se propune de substituit sintagma „Centrul de Tehnologii informaționale și Comunicaționale în Educație” cu sintagma „Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație”. în conformitate cu prevederile pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr.373/2006 cu privire la reorganizarea Centrului Noilor Tehnologii Informaționale. Pct.17 subpct.4) urmează de completat cu prevederile expuse în pct.21, întrucât acestea se referă la unul și același subiect al SIPAS, și anume registratorul, respectiv, pct.21 se propune de exclus. Pct.18 urmează de revizuit integral, întrucât nu este clar conținutul ce se dorește a fi reglementat de autorul proiectului. La proiectul Regulamentului (Anexa nr.2)	Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Pct. 17 conține doar enumerarea părților implicate, iar pct.21 - descrierea detaliată a atribuțiilor. Se acceptă, pct. 18 a fost revizuit. Se acceptă.
--	--	--

		În pct.23, prevederile subpct.1) se propun de expus în următoarea redacție: „Deținătorul SIPAS are dreptul sa propună soluții pentru îmbunătățirea și eficientizarea funcționării SIPAS", reieșind din faptul că subpunctul dat exprimă doar un singur drept atribuit deținătorului SIPAS. În pct.25, prevederile subpct.1) urmează de expus în următoarea redacție: „Furnizorul are dreptul sa propună soluții pentru optimizarea funcționării SIPAS", ținând cont faptul că subpunctul dat exprimă doar un singur drept atribuit furnizorului. La Nota de fundamentare Cu toate că potrivit compartimentului 4.2, implementarea prevederilor proiectului se propune a fi efectuată din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul MEC, totuși se atenționează că în scopul administrării tehnice și menținerii sistemului SIPAS de către Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, vor fi necesare mijloace financiare suplimentare, care nu au fost cuantificate și nici stabilită sursa de finanțare. Mai mult ca atât, la elaborarea proiectului de hotărâre nu s-a ținut cont de cerința prevăzută la art.30 din Legea nr. 100/2017, care stipulează că Nota de fundamentare trebuie să cuprindă fundamentarea economico-financiară, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ. În acest sens, se propune de a completa compartimentul 4.2 din Nota de fundamentare cu prevederi clare care vor indica costul total și sursa de acoperire a cheltuielilor necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor proiectului. Reieșind din cele expuse, Ministerul Finanțelor susține proiectul de hotărâre vizat, în urma perfectării acestuia prin prisma celor menționate.	Se acceptă. Se acceptă. Compatimentul 4.2 a fost revizuit.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova <i>(13/2-1402 din 14.05.2025)</i>	2	Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea Conceptului Sistemului Informațional de Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului Informațional de personalizare a actelor de studii (nr. unic	

		21/MEC/2024), remis spre avizare repetată, comunicăm reiterarea următoarelor obiecții și propuneri. Referitor la proiectul Conceptului Sistemului informațional de Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) 1) Prevederile pct. 21 urmează a fi comasate cu prevederile pct. 17 subpct. 4) și expuse într-o formulare unică, deoarece ambele se referă la registratorii SIPAS. 2) Prevederile Capitolului IX „Radierea datelor din SIPAS” excedă obiectul de reglementare al Conceptului SI și conform cerințelor art. 76 al Legii cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467/2003, urmează a se regăsi în Regulamentul resursei informaționale formată de SIPAS. Referitor la proiectul Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS Articolul 7⁶ al Legii cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467/2003 menționează expres care sunt documentele sistemelor și resurselor informaționale de stat: conceptul sistemului informațional, caietul de sarcini al sistemului informațional și regulamentul resursei informaționale. În acest sens, menționăm că conform prevederilor legale, documentul care necesită a fi elaborat este Regulamentul resursei informaționale, dar nu a sistemului.	Se acceptă. Se acceptă.
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (1.4/834/25 din 24.04.2025)	2	Prin prezenta, în ordinea examinării repetate a proiectului de hotărâre cu privire la Sistemul informațional de Personalizare a Actelor de Studii (număr unic 21/MEC/2024), Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (în cele ce urmează „STISC”), comunică următoarele obiecții și propuneri. Cu referire la proiectul conceptului (Anexa nr. 1 la proiectul hotărârii): În pct. 5, din noțiunea „extensibilitate” se va exclude cuvântul „hardware” deoarece sistemul va fi găzduit de platforma MCloud.	Se acceptă.

	Pct. 33 se va completa cu textul „ și va fi compatibil cu platforma de găzduire bazată pe tehnologii de tip container.”. Cu referire la proiectul regulamentului (Anexa nr. 2 la proiectul hotărârii): Pct. 15 se va exclude deoarece Legea cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467/2003 definește noțiunea de administrare a sistemului informațional. Pct. 31 se va exclude întrucât Anexa nr. 5 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, reglementează atribuțiile administratorului tehnic, nefiind necesar a se repeta sau institui noi atribuții. Pct. 36 cuvintele „în baza planului coordonat cu administratorul tehnic” se vor exclude, menținând aceeași obiecție formulată pentru pct. 31. Cu referire la proiectul notei de fundamentare: Fundamentarea economico-financiară urmează a fi completată cu următoarele: “Posesorul SIPAS urmează să estimeze și să prezinte Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” resursele TI necesare pentru găzduirea SIPAS pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), pentru 6, 12, 18 luni. În baza estimărilor se vor planifica și se vor aloca resursele TI necesare. Urmare a dării în exploatare a SIPAS, Posesorul va încheia cu Administratorul tehnic Acordul privind administrarea tehnică și menținere a SIPAS, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și menținerea platformei SIPAS, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică a SIPAS care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin intermediul granturilor oferite Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator.”.	Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Pct. 4.2. din nota de fundamentare a fost completat.
--	---	---

Ministerul Afacerilor Interne <i>(22/1693 din 13.05.2025)</i>	2	Ministerul Afacerilor Interne a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional de Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea SIPAS (număr unic 21/MEC/2024), autor - Ministerul Educației și Cercetării și comunică că, din conținutul Sintezelor la proiect, se reliefează că toate propunerile și recomandările înaintate de către Ministerul Afacerilor Interne în procesul de avizare inițială au fost acceptate. Supletiv, se atrage atenția asupra pct. 11 subpct. 5) din anexa nr. 1 la proiectul de hotărâre, care prevede că unul dintre actele normative care guvernează modul de creare și funcționare a SIPAS este Legea nr. 142/2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I. În context, se punctează că, la moment, de către Parlament, urmează a fi examinat proiectul de lege pentru abrogarea Legii nr. 142/2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I (nr. de înregistrare 148 din 29 aprilie 2025)1. Prin urmare, în eventualitatea adoptării proiectului de lege prenotat, va fi imperativă excluderea subpunctului în cauză, ca fiind prohibit.	Se acceptă. Subpct. 5 din pct.11 a fost exclus.
Congresul Autorităților Locale <i>(156 din 28.05.2025)</i>	2	1. Considerații generale Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul definitivat a Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS. CALM a analizat prevederile proiectului HG în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL). 2. Legislația aplicabilă	

		Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985; Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale; Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă; Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală. Congresul Autorităților Locale din Moldova consideră că proiectul definitivat a Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS poate fi propus pentru aprobare.	
Agencia Servicii Publice (01/6126 din 08.05.2025)	2	Lipsa de obiecții și propuneri.	
Ministerul Apărării (11/574 din 02.05.2025)	2	Lipsa de obiecții și propuneri.	
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (19/2170 din 30.04.2025)	2	Lipsa de obiecții și propuneri.	
Biroul Național de Statistică (18-28/04 din 12.05.2025)	2	Lipsa de obiecții și propuneri.	
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (04-01/1527 din 14.05.2025)	2	Lipsa de obiecții și propuneri.	
Ministerul Culturii (03/1-09/1509 din 19.05.2025)	2	Lipsa de obiecții și propuneri.	
Ministerul Sănătății (19/1612 din 22.05.2025)	2	Lipsa de obiecții și propuneri.	
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție (06/2/1471 din 31.01.2024)	1	Prin prezenta, cu referire la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind	

		utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS (număr unic 21/MEC/2024), comunicăm următoarele. Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei. În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări. Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.	
Ministerul Justiției (04/1-1026 din 05.02.2024)	1	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS) și a Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea SIPAS, număr unic - 21/MEC/2024, comunicăm următoarele. Din cuprinsul Notei informative, rezultă că proiectul a fost elaborat în vederea documentării Sistemului informațional Personalizare a Actelor de Studii în corespundere cu prevederile art. 7⁶ din Legea nr. 467 /2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. În temeiul celor expuse în Nota informativă, elaborarea actului normativ a fost impusă de următorii factori principali: - înregistrarea la nivel național a finalizării cu succes a nivelului sau ciclului de învățământ de către elevii, studenții și cursanții pentru a preveni încercările de falsificare a acestora;	

- unificarea modelelor actelor de studii și a cerințelor față de completarea lor de către instituțiile de învățământ;
- posibilitatea existenței actului de studii atât în format pe hârtie, cât și în format electronic, ambele având aceeași forță juridică;
- asigurarea posibilității verificării veridicității actului de studii în regim online;
- necesitatea de a dispune la nivel național de informații referitoare la componența și calificarea absolvenților din sistemul de învățământ în scopul colectării datelor statistice.

Din considerente de redactare, precum și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, formulăm următoarele observații și propuneri.

La proiectul hotărârii:

Titlul proiectului actului normativ necesită a fi revizuit potrivit cerințelor art. 42 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care prevăd că denumirea actului normativ reprezintă numirea generică a actului în funcție de categoria acestuia, de autoritatea emitentă și de obiectul reglementării exprimat sintetic. Denumirea actului normativ trebuie să fie laconică și să exprime cu claritate obiectul reglementării. În acest context, pentru rigoarea exprimării obiectului de reglementare, titlul proiectului propunem să fie prevăzut în redacția:

„Cu privire la Sistemul informațional personalizare a actelor de studii”.
La pct. 1 și 2, din rațiuni de redactare, propunem scrierea cu inițiale mici a cuvintelor „Sistemul informațional Personalizare a Actelor de Studii”.

La pct. 2 sbp. 2), pentru unitate redacțională cu celelalte prevederi ale proiectului, titulatura regulamentului propunem a fi scrisă, sub forma „Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului informațional personalizare a actelor de studii”.

La proiectul Conceptului sistemului informațional personalizare a actelor de studii:

Se acceptă. Proiectul a fost ajustat.

Se acceptă.
Titlul regulamentului a fost modificat.

	Semnalăm că, la pct. 2 din partea dispozitivă a hotărârii se prevede aprobarea a două anexe, ca unanimitate, parafa de aprobare a anexei nr. 1 este necesar a fi redată, în felul următor: „Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. ___/2024”. La pct. 11: Pentru încadrarea în exigențele de tehnică legislativă, actele normative citate în text urmează a fi expuse ținând cont de principiul ierarhiei actelor normative și ordinea cronologică în care au fost adoptate. La sbp. 2), în privința mențiunii care face referință la Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație, semnalăm că acest act legislativ urmează a fi abrogat prin Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public. De asemenea, la sbp. 3), semnalăm că prin Legea nr. 257/2023 a fost abrogată Legea nr. 1070/2000 privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate. Actul normativ invocat la sbp. 12) este lipsit de relevanță, motiv pentru care propunem a fi exclus. Sbp. 14) necesită a fi exclus, deoarece Programul strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare), aprobat prin Hotărârea Guvernului 710/2011 este consumat. La sbp. 26), pentru rigoare în redactare, forma abreviată „H.G” urmează a fi scrisă sub forma „Hotărârea Guvernului”. La pct. 13, este necesar a fi rectificată numerotarea prevederilor subsecvente, astfel încât identificarea enumerărilor să fie realizată conform art. 52 din Legea nr. 100/2017, care prevede că reglementările în actele normative se numerotează prin puncte, în continuare de la începutul și până la sfârșitul actului normativ (se numerotează prin cifre arabe, fără utilizarea cuvântului „punct”, punându-se punct după cifra de numerotare), iar acestea, la rândul lor, în ordine descrescătoare, constau fie din alineate unice (numerotate ca punct), fie din alineate separate nenumerate (cu excepția primului alineat numerotat ca	Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă. Se acceptă.
--	--	---

punct), fie din subpuncte numerotate cu cifre arabe și o paranteză (ca subdiviziuni ale punctelor sau, după caz, ale alineatelor) și litere latine mici urmate de o paranteză (ca subdiviziuni ale subpunctelor). Astfel, urmează a fi exclus semnul grafic „•”, care nu este specific categoriei actului normativ, iar dispozițiile care decurg din textul alineatului introductiv se vor expune din alineat, printr-o ușoară retragere spre dreapta a primului rând al dispoziției de la alinierea textului pe verticală. Observația dată este valabilă pentru toate cazurile de acest tip. La pct. 16 sbp. 7), pentru corectitudinea exprimării, sugerăm scrierea cuvântului „destinatorul” sub forma „destinatarul”.	Se acceptă.
La pct. 17, textul nu are o exprimare în sensul unor dispoziții normative, având în vedere că normele subsecvente ale sbp. 1)-7) nu decurg cu claritate din textul acestora. Astfel, la pct.17 alineatul introductiv, pentru complinirea normei, sugerăm completarea acestuia cu cuvântul „sunt”. Aceeași sugestie este valabilă, în mod corespunzător, pentru pct. 25-28.	Se acceptă.
Constatăm o inadvertență în ceea ce privește numerotarea punctelor, or, semnalăm repetarea, din eroare, a cifrei „27”.	Se acceptă.
În conformitate cu art. 47 alin. (I) din Legea nr. 100/2017, dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ. Se va ține cont de faptul că, dispozițiile finale ca structură nu sunt specifice conținutului actelor normative ale Guvernului, dar celor legislative. Astfel, pentru utilizarea terminologiei folosite în legislație, la Cap. X, în titlu, cuvântul „FINALE” urmează a fi substituit cu cuvântul „ÎNCHEIERE”.	Se acceptă.
La anexa nr. 2: Din considerente de redactare, la titlu, propunem eliminarea ghilimelelor, ca redundante. La pct. 1, cuvintele „Sistemului informațional”, utilizate în primul caz, urmează a fi excluse, deoarece sunt inutile. Suplimentar, la pct. 1, prin analogie cu alte acte normative similare, norma acestuia ar fi necesar de reformulat în sensul expunerii obiectului	Se acceptă.

		Respeciv, pentru a asigura interpretare unitară care ar exclude o aplicare discreționară a normei de către agentul public responsabil și a evita eventuala apariție a elementului de coruptibilitate este importantă specificarea integrală a tipurilor de răspundere care pot surveni în cazul în care subiectul încalcă obligațiile prescrise de prezentul Regulament. Adicional, invocăm art. 35 din Codul Administrativ care prevede că: Autoritățile publice și persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, contravențional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activității administrative, în condițiile legii. În acest sens, pentru a evita o invocare dublă a răspunderii și tentativa de a recurge la mijloace coruptibile pentru a influența lipsa atribuirii acesteia, considerăm că răspunderea „administrativă” urmează a fi exclusă.	
Ministerul Justiției (08/3-09/4697 din 30.06.2025)	2	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea Conceptului cu privire la Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional de personalizare a actelor de studii, număr unic-21/MEC/2024, apreciem că propunerile formulate de către Ministerul Justiției au fost corespunzător luate în considerare la definitivarea acestuia. La forma actuală a proiectului supus examinării, menționăm că textul acestuia este susceptibil de îmbunătățiri în privința redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă: În privința clauzei de adoptare, menționăm că instrumentele juridice sau actele normative de reglementare secundară, cum ar fi hotărârile Guvernului, în speță cele cu caracter normativ ce necesită a fi elaborate/adoptate, trebuie să derive din textul legii sau actul normativ superior. Drept urmare, se poate afirma că legea instituie limitele juridice ale puterii normative ale executivului, în sensul că acesta din urmă acționează în cadrul stabilit de lege, fără a depăși limitele competenței sale legale.	

		Prin urmare, sugerăm excluderea normei pentru a nu crea confuzie în legătură cu sarcinile ce trebuie să le facă sistemul. La sbp. 10.1, autorul a confundat principiul legitimității cu principiul legalității. Principiul legalității presupune că crearea și exploatarea sistemului trebuie să fie conforme legislației, adică să respecte legea. Referitor la pct. 11: Menționăm că, potrivit reglementărilor actuale, este aplicat un model deja consacrat pentru activitatea sistemelor informaționale, care include și specificarea actelor normative ce reglementează dezvoltarea/crearea și funcționarea acestora. În acest context, considerăm că este necesar ca punctul respectiv să fie transferat într-un capitol aparte, pentru a fi expus distinct ca spațiu juridico-normativ în cadrul actului normativ. Totodată, pentru o sistematizare clară, propunem ca actele normative indicate să fie separate în puncte distincte: unul pentru actele normative din domeniul educației și altul pentru actele din domeniul informatizării. De asemenea, actele normative urmează a fi prezentate în ordinea cronologică în care au fost adoptate/aprobate. La sbp. 11.5, precizăm că Legea nr. 142/2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I a fost abrogată prin Legea nr. 122/2005. La sbp. 11.27, pentru rigoare în redactare, forma abreviată „HG” urmează a fi scrisă sub forma „Hotărârii Guvernului”. Având în vedere că în conținutul cap. III dedicat spațiului funcțional al sistemului sunt incluse atât funcțiile proprii ale acestuia, cât și contururile funcționale și interacțiunea cu alte resurse informaționale, se impune structurarea acestui capitol în două secțiuni distincte, una pentru contururile funcționale, alta pentru interconexiunea cu alte sisteme. La sbp. 12.3, este necesară corectarea cuvintelor „luarea în evidență duplicatelor” în „luarea în evidență a duplicatelor”.	Se acceptă. Pct. 10.1. a fost reformulat. Pct. 11 a fost transferat la capitolul III în ordine cronologică. Se acceptă. Pct. 11.5 a fost exclus. Se acceptă. Se acceptă. Capitolul a fost divizat în 2 secțiuni distincte. Se acceptă. Se acceptă.
--	--	---	---

		La pct. 13 și 26, se va ține cont de prevederea actuală cuprinsă la art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stabilește că, în vederea interpretării corecte și aplicării comode, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. În acest context, în ceea ce privește numerotarea/marcajul normelor, aceasta urmează a fi adusă în conformitate cu prevederea legală sus-citată. Sbp. 17.5 nu se corelează logic cu alineatul introductiv al pct. 17. Se recomandă reformularea textului în scopul asigurării unei conexiuni clare între elementele actului normativ. La capitolul IV din anexa nr. 2, drepturile și obligațiile subiecților raporturilor juridice SIPAS se vor reglementa în puncte separate. La reformularea elementelor structurale, se va ține cont de prevederile art. 52 alin. (2) din Legea nr. 100/2017.	Se acceptă. Se acceptă. Capitolul IV a fost divizat în secțiuni.
--	--	--	--